



STAROSTA WOŁOMIŃSKI

Wołomin, dnia 3 września 2026 r.

RPW.0003.33.2026

*Pytanie o problematykę
odpadową P. Radnego
[Signature]*

STAROSTWO
POWIATOWE W WOŁOMINIE
BIURO RADY
wpłynęło dnia 03.09.2026
Nr [Signature]

Pan
Adam Lubiak
Radny Powiatu Wołomińskiego
za pośrednictwem
Pani
Magdaleny Suchenek
Przewodniczącej Rady
Powiatu Wołomińskiego

Odpowiadając na interpelację w sprawie zwiększenia dostępności automatów do zwrotu opakowań na terenie Powiatu Wołomińskiego uprzejmie informuję, że brak jest podstaw prawnych do podejmowania przez Starostę działań w tym zakresie jako zadania Powiatu.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 13) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684 ze zm.), powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym. Wśród wymienionych w tym przepisie zadań znajduje się m.in. ochrona środowiska i przyrody. Przepis ten nie przyznaje jednak Powiatowi ogólnej kompetencji do organizowania lub koordynowania wszystkich przedsięwzięć dotyczących gospodarowania odpadami ani do ingerowania w sposób funkcjonowania systemu kaucyjnego. Zakres zadań Powiatu musi wynikać z konkretnego przepisu ustawy. Kwestia funkcjonowania systemu kaucyjnego została szczegółowo uregulowana w ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 619). System kaucyjny ma charakter ogólnokrajowy i zapewnia w każdej gminie co najmniej jeden stacjonarny punkt odbierania opakowań i odpadów opakowaniowych objętych systemem kaucyjnym od użytkowników końcowych. Prowadzenie systemu kaucyjnego powierzono podmiotowi reprezentującemu, który działa na podstawie zezwolenia wydawanego przez ministra właściwego do spraw klimatu. Do zadań podmiotu reprezentującego należy m.in. zapewnienie selektywnego zbierania opakowań, odbieranie ich z jednostek handlu detalicznego i hurtowego oraz innych punktów zbierających, a także finansowanie kosztów zbierania opakowań. Ustawa określa również bezpośrednio obowiązki przedsiębiorców prowadzących jednostki handlu detalicznego i hurtowego.

Ustawodawca nie powierzył Powiatowi ani Staroście zadania polegającego na zapewnieniu określonej liczby automatów kaucyjnych na terenie powiatu. Nie określono również kompetencji Starosty do zobowiązywania gmin, przedsiębiorców prowadzących placówki handlowe czy podmiotów reprezentujących do instalowania dodatkowych automatów.

Należy również wskazać na odmienny zakres kompetencji gmin. Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733 ze zm.), przyznaje gminom szereg kompetencji dotyczących organizowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na ich terenie. Ustawodawca przewidział także możliwość, aby punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych

przyjmowały opakowania objęte systemem kaucyjnym na podstawie umowy z podmiotem reprezentującym.

Jednocześnie przepisy dotyczące systemu kaucyjnego przewidują bezpośrednie relacje pomiędzy podmiotami reprezentującymi system, przedsiębiorcami prowadzącymi placówki handlowe oraz innymi punktami zbierającymi opakowania. Podmiot reprezentujący ma obowiązek zapewnić odbiór opakowań z jednostek handlu detalicznego i hurtowego oraz innych punktów objętych systemem, a system ma zapewniać powszechny i równy dostęp użytkowników końcowych.

W konsekwencji ewentualne zwiększenie liczby automatów kaucyjnych na terenie poszczególnych gmin powinno być przedmiotem ustaleń przede wszystkim pomiędzy zainteresowanymi gminami, przedsiębiorcami prowadzącymi placówki handlowe oraz podmiotami reprezentującymi system kaucyjny, z uwzględnieniem lokalnych potrzeb i możliwości technicznych oraz ekonomicznych.

Starosta nie posiada ustawowej kompetencji do organizowania ani koordynowania procesu zwiększania liczby automatów kaucyjnych na terenie Powiatu, a tym samym brak jest podstaw prawnych do podjęcia przez Starostę wnioskowanych rozmów jako działania w ramach zadań Powiatu.

Powyższe stanowisko nie oznacza kwestionowania zasadności samego postulatu zwiększenia dostępności automatów kaucyjnych. Kwestia ta może być przedmiotem działań podejmowanych przez podmioty posiadające ustawowe kompetencje w tym zakresie, w szczególności właściwe gminy, przedsiębiorców prowadzących jednostki handlowe oraz podmioty reprezentujące system kaucyjny.

Należy również wskazać, że do Starosty nie wpłynął wniosek żadnej z gmin wchodzących w skład Powiatu o podjęcie przez Powiat działań w zakresie zwiększenia dostępności punktów lub automatów do zwrotu opakowań objętych systemem kaucyjnym. Żadna z gmin nie zwróciła się również do Powiatu o udzielenie pomocy, koordynację działań lub podjęcie rozmów z podmiotami prowadzącymi system kaucyjny bądź przedsiębiorcami prowadzącymi placówki handlowe.

Okoliczność ta ma znaczenie z punktu widzenia zakresu zadań Powiatu. Gminy są odrębnymi jednostkami samorządu terytorialnego, wyposażonymi w ustawowo określone zadania własne, w tym zadania dotyczące utrzymania czystości i porządku oraz gospodarowania odpadami komunalnymi. Wobec braku wystąpienia ze strony zainteresowanych gmin nie zachodzi potrzeba przejęcia przez Powiat roli koordynatora działań, które dotyczą przede wszystkim realizacji zadań i potrzeb poszczególnych gmin oraz funkcjonowania przedsiębiorców i podmiotów reprezentujących system kaucyjny.

Należy przy tym podkreślić, że Powiat nie sprawuje zwierzchnictwa nad gminami tworzącymi jego obszar. Fakt, że dana gmina znajduje się na terenie Powiatu, nie powoduje powstania po stronie Starosty kompetencji do kierowania jej polityką w zakresie organizacji punktów zwrotu opakowań ani do występowania w jej imieniu wobec przedsiębiorców lub podmiotów reprezentujących system kaucyjny.

W konsekwencji brak jest zarówno ustawowej kompetencji Starosty do organizowania systemu automatów kaucyjnych, jak i konkretnego wniosku ze strony gmin uzasadniającego podjęcie przez Powiat działań o charakterze koordynacyjnym. W tych okolicznościach brak jest podstaw do podejmowania przez Starostę wnioskowanych rozmów jako realizacji zadania publicznego Powiatu.

Otrzymuje:

1. Adresat,
2. aa.

STAROSTA
Arkadiusz Weresich